Nom i cognoms: _____ Data: _____ 6è de primària

Els quaderns que expliquen el clima d'un poble (solucions)

ABANS DE COMENÇAR

- On es pot mirar quina temperatura fa avui?
- Els teus avis et parlen de com eren els hiverns i els estius quan eren petits?

LLEGEIX EL TEXT

Els alumnes de Vilamar descobreixen que el seu poble s'ha escalfat

Els alumnes de 6è de l'Escola del Riu, de Vilamar, van presentar ahir a l'Ajuntament un estudi sobre el clima del poble. Han fet servir les temperatures que un veí va apuntar a mà durant cinquanta anys.

Tot va començar al setembre, quan la Laia Ferrer va portar a classe una capsa de quaderns del seu avi. El senyor Ferrer, un pagès que ja s'ha jubilat, va apuntar cada dia la temperatura màxima i la mínima del seu hort. «Ningú no li ho havia demanat. Li agradava saber quin temps feia», explica la Laia.

Els alumnes van passar les dades a l'ordinador i van comparar els deu primers anys amb els deu últims. La temperatura mitjana de juliol ha pujat de 23,4 °C a 25,6 °C. Els dies de més de 30 graus han passat de 12 a 31 l'any. En canvi, les glaçades d'hivern han baixat de 28 a 11 l'any.

La meteoròloga Núria Vidal, que ha ajudat la classe, recorda que cal anar amb compte: «Un sol quadern no demostra que el planeta s'escalfi, però aquestes dades coincideixen amb les de molts observatoris». Els científics estan d'acord que la Terra s'ha escalfat més d'un grau des del segle XIX i que la causa principal són els gasos que emetem quan cremem carbó, petroli i gas. A més, el mar Mediterrani s'escalfa més de pressa que la mitjana del planeta.

Els pagesos de Vilamar ja fa temps que ho noten. «Abans collíem les cireres al juny, i ara alguns anys les collim al maig», diu el Pere Sala.

L'alcaldessa ha promès que l'estudi es publicarà a la web de l'Ajuntament i que aviat es plantaran vint arbres a la plaça. Els alumnes, de moment, ja han instal·lat un termòmetre al pati. «Crec que aquesta feina és la més bonica que hem fet mai», diu la Laia. «Els quaderns de l'avi no s'han d'acabar».

PARAULES NOVES

glaçada: Fred tan intens, amb temperatures sota zero, que l'aigua i la humitat es glacen a l'aire lliure. Al text, cada glaçada és un dia o una nit en què passa això.

meteoròloga: Científica que estudia el temps i el clima.

observatori: Lloc on es fan observacions i mesures científiques.

ARA RESPON

1. **Qui va portar els quaderns a classe?**

   ◯ La Laia Ferrer

   ◯ El Pere Sala

   ◯ La Núria Vidal

   Solució: La Laia Ferrer

2. **Els quaderns recullen les temperatures de tot Catalunya.**

   V F

   Solució: Fals. Recullen les temperatures de l'hort del senyor Ferrer, a Vilamar.

3. **Si comparem els deu últims anys amb els deu primers, quina és la diferència en el nombre de dies de més de 30 graus l'any?**

   ◯ 19 dies

   ◯ 31 dies

   ◯ 43 dies

   Solució: 19 dies

4. **Tota notícia dona resposta a unes preguntes bàsiques. Contesta-les amb dades del text: qui?, què?, on? i quan?**

Solució: Qui: els alumnes de 6è de l'Escola del Riu. Què: van presentar un estudi sobre el clima del poble. On: a l'Ajuntament de Vilamar. Quan: ahir.

5. **Per què la meteoròloga diu que «un sol quadern» no ho demostra tot? Quin valor tenen, doncs, aquestes dades?**

Solució: Perquè són les dades d'un sol lloc i, per demostrar un canvi en tot el planeta, en calen de molts llocs. Tenen valor perquè coincideixen amb les dels observatoris.

6. **Per què creus que el Pere Sala cull ara les cireres més aviat que abans? Fes servir dades de la notícia.**

Solució: Perquè ara fa més calor: les temperatures han pujat i hi ha menys glaçades; per això, les cireres maduren abans.

7. **Copia del text una dada i una opinió. Explica en què es diferencien.**

Solució: Dada: per exemple, «Els dies de més de 30 graus han passat de 12 a 31 l'any». Opinió: «Crec que aquesta feina és la més bonica que hem fet mai». La dada es pot comprovar; l'opinió és el que pensa una persona.

8. **Quina dada o quin fet es podria investigar a la teva escola per aprendre sobre el clima? Explica com ho faries.**

Solució: Resposta oberta argumentada.

COM HO HE FET?

- [ ] He trobat qui, què, on i quan a la notícia.
- [ ] He distingit les dades de les opinions.
- [ ] He fet servir dades del text per justificar les respostes.